

Revisionsrapport

Granskning av hyresbidrag till föreningar

Katrineholm kommun

Petra Ribba
Marcus Alvstrand

Januari 2019

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	4
1.1. Bakgrund	4
1.2. Revisionsfråga	4
1.3. Kontrollmål	4
1.4. Revisionskriterier	4
1.5. Avgränsning och metod.....	4
2. Iakttagelser	5
2.1. System och rutiner för intern kontroll	5
2.1.1. Föreningsbidrag, generellt.....	5
2.1.2. Hyresbidrag inom respektive nämnd.....	7
2.1.3. Bedömning.....	8
2.2. Koordineras bidrag.....	8
2.2.1. Bedömning.....	9
2.3. Rutiner för oförutsedda bidrag	9
2.3.1. Bedömning.....	10
2.4. Uppfyller ansökningarna reglementets krav?	10
2.4.1. Bedömning.....	10
2.5. Korrekta uppgifter	11
2.5.1. Bedömning.....	11
2.6. Kontroll av utbetalning.....	11
2.6.1. Bedömning.....	11
2.7. Återrapportering	12
2.7.1. Bedömning.....	12
2.8. Uppföljning.....	12
2.8.1. Bedömning.....	13
3. Revisionell bedömning	14
3.1. Rekommendationer.....	14
Bilaga 1 - Styrande dokument	15

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Katrineholm kommuns förtroendevalda revisorer granskat hyresbidrag till föreningar med avseende på intern kontroll utifrån följande revisionsfråga:

Säkerställer kommunstyrelsen, kulturnämnden, service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av hyresbidrag till föreningar?

Vi bedömer att kommunstyrelsen, kulturnämnden, service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av hyresbidrag till föreningar. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som gjorts inom respektive kontrollmål vilka presenteras nedan.

Kontrollmål	Kommentar
<i>Vilka system och rutiner för intern kontroll avseende hyresbidrag till föreningar har nämnden beslutat om?</i>	Delvis uppfyllt. Vi bedömer att granskade nämnder, med undantag för kommunstyrelsen, har upprättat riktlinjer för bidragsgivning till föreningar. Däremot finns inga dokumenterade rutiner för hantering av ansökta bidrag. Det skiljer sig mellan nämnderna om det finns ett specifikt hyresbidrag. Det finns system för hantering av föreningsbidrag. Enbart kulturnämnden har inkluderat föreningsbidrag i sin internkontrollplan.
<i>Koordineras utbetalningar av hyresbidrag inom kommunen så att föreningar inte kan söka från flera nämnder?</i>	Delvis uppfyllt. Vi bedömer att ansökta hyresbidrag i de flesta fall koordineras av service- och tekniknämndens föreningskonsulent. Den risk som framkommer gäller kommunstyrelsens oförutsedda bidrag. Detta då rutin för ansökan skiljer sig från övriga bidrag och att ingen strukturerad avstämning sker mellan föreningskonsulent och kommunstyrelsen.
<i>Vilka rutiner och kontroller finns för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag? Omfattar dessa även hyresbidrag?</i>	Ej uppfyllt. Det finns inga dokumenterade rutiner för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag. Det genomförs inte heller några kontroller av bidragsgivningen.
<i>Följs rutinerna av förvaltningen?</i>	Delvis uppfyllt. Genomförda stickprov visar att nämndernas riktlinjer för bidrag till över-

vägande del följs men att det sker avvikelser. Det saknas dokumenterade rutiner för hantering av hyresbidrag.

Uppfyller ansökningarna reglementets krav

Ej uppfyllt. Stickprov avseende 14 hyresbidragsansökningar visar att det skett misstag i handläggningen och att ansökningar inte uppfyller reglementets krav.

Hur säkerställs att ansökningarnas uppgifter är korrekta?

Delvis uppfyllt. Det sker viss kontroll av ansökningarnas uppgifter utifrån dialoger med föreningarna. Dessa dokumenteras dock inte. Vissa uppgifter kontrolleras via föreningsservice uthyrning av lokaler.

Finns kontroller som säkerställer att utbetalningarna sker till rätt förening och enligt nämndens beslut?

Ej uppfyllt. Det genomförs inga kontroller för att säkerställa att utbetalningar sker till rätt förening inom de granskade nämnderna.

Vilken återrapportering av bidrag får nämnden? Hur sker återrapporteringen i föreningarnas verksamhetsberättelser?

Delvis uppfyllt. Återrapportering av beslutade föreningsbidrag sker till ansvarig nämnd då beslut fattats på delegation av föreningskonsulent. Viss återrapportering sker även via kommunens årsredovisning.

I vilken utsträckning sker uppföljning och utvärdering av bidragen? Görs fördjupade, stickprovsvisa, uppföljningar?

Ej uppfyllt. Det sker ingen strukturerad uppföljning eller utvärdering av hantering eller beslut om bidrag inom granskade nämnder med undantag för kulturnämnden. Enligt kulturnämndens internkontrollplan sker stickprov av föreningsbidrag. Det genomförs årliga dialoger med föreningarna inom de granskade nämnderna. Det är dock oklart med vilken regelbundenhet som uppföljning sker av bidrag från föregående år.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Inom kultur- och fritidsområdet hanteras stora utbetalningar i form av bidrag till studieförbund och föreningar. Nivåerna skiljer sig åt i Sveriges kommuner och bygger på lokalt antagna riktlinjer. En tillförlitlig och säker hantering av dessa bidrag är viktig ur flera aspekter.

Revisorerna i Katrineholms kommun har utifrån sin riskbedömning beslutat att en granskning avseende bidragsgivningen ska göras utifrån bedömningen tillräcklig intern kontroll.

Granskade nämnder är kommunstyrelsen, kulturnämnden, service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden.

1.2. Revisionsfråga

Säkerställer kommunstyrelsen, kulturnämnden, service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av hyresbidrag till föreningar?

1.3. Kontrollmål

- Vilka system och rutiner för intern kontroll avseende hyresbidrag till föreningar har nämnden beslutat om?
- Koordineras utbetalningar av hyresbidrag inom kommunen så att föreningar inte kan sökas från flera nämnder?
- Vilka rutiner och kontroller finns för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag? Omfattar dessa även hyresbidrag?
- Följs rutinerna av förvaltningen?
- Uppfyller ansökningarna reglementets krav?
- Hur säkerställs att ansökningarnas uppgifter är korrekta?
- Finns kontroller som säkerställer att utbetalningarna sker till rätt förening och enligt nämndens beslut?
- Vilken återrapportering av bidrag får nämnden? Hur sker återrapporteringen i föreningarnas verksamhetsberättelser?
- I vilken utsträckning sker uppföljning och utvärdering av bidragen? Görs fördjupade, stickprovsvisa, uppföljningar?

1.4. Revisionskriterier

Kommunens egna riktlinjer/policies inom området utgör revisionskriterier för granskningen.

1.5. Avgränsning och metod

Granskningen avser kulturnämnden/service- och tekniknämnden/vård- och omsorgsnämndens, socialnämndens samt kommunstyrelsens bidragsgivning och avgränsas till räkenskapsåret 2017.

2. Iakttagelser

2.1. System och rutiner för intern kontroll

Kontrollmål 1: *Vilka system och rutiner för intern kontroll avseende hyresbidrag till föreningar har nämnden beslutat om?*

2.1.1. Föreningsbidrag, generellt

För att en förening ska kunna få bidrag från kommunen ska denna först godkännas som en bidragsberättigad förening. Detta sker genom att blanketten *Ansökan om föreningsregistrering* fylls i av föreningen. Blanketten återfinns på kommunens hemsida. Till blanketten bifogas protokoll från föreningens bildande, föreningens stadgar och eventuellt medlemskap i riksorganisation. Ansökan sänds sedan till Service- och teknikförvaltningen. Enligt intervjuer handläggs denna vid tiden för granskningen sedan av kommunens föreningskonsulent som ser över att korrekt information lämnats in och begär in kompletterande uppgifter.

När en förening sedan registreras i kommunens föreningsregister gör föreningskonsulenten samtidigt en bedömning om under vilken nämnds verksamhetsområde som föreningens verksamhet hör hemma. Därefter har föreningen möjlighet att söka bidrag från tilldelad nämnd.

Katrineholms kommun håller på och förändrar sin organisation för hantering av inkomna ansökningar avseende föreningsbidrag. Till och med år 2018 har inkomna ansökningar om föreningsregistrering och föreningsbidrag (med undantag för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag) hos kommunen mottagits av *föreningskonsulenten* vid service- och tekniknämnden. *Föreningskonsulenten* har sedan registrerat de inkomna ansökningarna. *Föreningskonsulenten* hanterar sedan socialnämndens, service- och tekniknämnden och vård- och omsorgsnämndens ansökningar. Kulturnämndens ansökningar vidarebefordras till nämnden.

Under 2018 har ansvaret för inkomna ansökningar om föreningsregistrering och föreningsbidrag börjat överföras till *Föreningsservice*. *Föreningsservice* är en ny funktion inom service- och tekniknämnden som har till huvuduppgift att administrera kommunens lokaluthyrning och att hantera kommunens föreningsbidrag. De anställda inom föreningsservice får titeln föreningskonsulenter. Kommunens nuvarande föreningskonsulent på STN kommer lämna sitt uppdrag men finns kvar i kommunen.

Föreningsregistret återfinns i systemet "Interbook go". Föreningsregistret är offentligt och går att nå via en länk på kommunens hemsida. Handlingar och beslut om bidragsgivning registreras i dokument och ärendehanteringssystemet "LEX".

Enligt intervju kommer kommunen byta ekonomisystem efter nyårsskiftet 2019. Efter detta kommer handläggning och utbetalning av föreningsbidrag kunna införas i "Interbook go".

I tabellen nedan framgår delegationer gällande föreningsbidrag enligt respektive nämnds delegationsordning.

Nämnd	Ärendegrupp	Ev. maxbelopp	Delegat
Kommunstyrelsen	Bidrag till föreningar och arrangemang eller projekt för föreningsarrangemang	Max 50 000 kr./tillfälle	Ordinarie: KS. ordförande. Ersättare: KS vice ordf.
Kulturnämnden	KUL-avdelningen - kulturfrågor	Framgår ej	Namngiven avdelningschef
Socialnämnden	Föreningsbidrag utanför årliga	Max 10 000 kr.	Socn:s ordf.
Service- och teknikkommittén	Ekonomiskt stöd till samlingslokalhållande föreningar såsom bygdegård, grundbidrag till föreningar grundregistrerade hos STN.	Framgår ej	Ordinarie: Föreningskonsulent STF. Ersättare: Avdelningschef STF
Vård- och omsorgsnämnden	Föreningsbidrag utanför årliga	Max 10 000	Nämndordförande

Vi noterar att delegation avseende kulturnämndens beslut av föreningsbidrag är otydlig. Enligt intervju har avdelningschefen delegation att hantera och besluta om nämndens föreningsbidrag upp till ett belopp om 80 000 kr. I delegationsordningen framgår enbart "KUL-avdelningen, kulturfrågor" och inget maxbelopp.

Avseende vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden fattas alla beslut om bidragsgivning av nämnden med undantag för föreningsbidrag om max 10 000 kr utanför årliga bidraget. Utanför det årliga bidraget innebär enligt intervju att nämndens ordförande har möjlighet att besluta om bidrag till föreningar om det finns pengar kvar i budgeten efter att det planerade bidragen betalas ut.

Vi har till granskningen efterfrågat nämndernas internkontrollplaner. I tabellen nedan framgår förekomsten av kontroll gällande föreningsbidrag i respektive nämnds internkontrollplaner avseende år 2018.

Nämnd	Internkontrollområde	Metod
Kommunstyrelsen	Attest utanordning - attest sker av behöriga personer, två per-	Kontinuerliga kontroller vid

	soner i förening	utbetalning
Kulturnämnden	Handläggningsprocessen för föreningsbidrag	Stickprov 1 gång/år
Socialnämnden	-	-
Service- och tekniknämnden	-	-
Vård- och omsorgsnämnden	-	-

Efter granskning av nämndernas internkontrollplaner noterar vi att inga nämnder har några kontrollområden avseende hyresbidrag specifikt. Däremot förekommer föreningsbidrag som kontrollområde i kulturnämndens internkontroll och har enligt intervju varit återkommande de senaste åren. Övriga nämnder har inte haft något kontrollområde avseende bidrag till föreningar i sina internkontrollplaner de senaste åren. Däremot framgår det av kommunstyrelsens internkontrollplan att kontinuerliga kontroller görs av Attest för utanordning. Utanordning upprättas enligt intervju då beslut om utbetalning av oförutsedda bidrag fattats hos kommunstyrelsen, därför berörs även dessa bidrag av kontrollområdet.

2.1.2. Hyresbidrag inom respektive nämnd

Katrineholms kommun har inget enhetligt hyresbidrag. Vilka bidrag som betalas ut till föreningar inom Katrineholms kommun ser olika ut beroende på vilken nämnd föreningarnas verksamhetsområde går under.

Socialnämnden samt vård- och omsorgsnämnden ger enligt dess regelverk för föreningsbidrag inga specifika hyresbidrag. Enligt uppgift från kommunen utgår det två typer av hyresbidrag för vård- och omsorgsnämnden. Dels i form av grundbidraget och dels där nämnden betalar hyran direkt för ett par föreningar.

Kommunstyrelsen har inga specifika bidragstyper som föreningar med flera kan ansöka om. Istället erbjuder de "oförutsedda bidrag" (se avsnitt 2.3 Rutiner för oförutsedda bidrag).

Kulturnämnden

Enligt *Regelverk för kultur- och turismnämndens bidrag* kan föreningar ansöka om hyresbidrag. Hyresbidrag beviljas i undantagsfall för verksamheter inom kulturområdet. Bidraget kan sökas av föreningar, organisationer och enskilda/fristående grupper- med kulturell verksamhet.

Enligt intervju ingick hyresbidraget tidigare i ett grundbidrag. Efter påpekande från kommunrevisionen att det borde finnas ett specifikt hyresbidrag inrättades detta omkring år 2014. Enligt intervju är budgeten för hyresbidraget maximalt 793 000 kr. Vi noterar att det inte finns något politiskt beslut på maxbeloppet. Enligt

intervju är beloppet satt utifrån en procentuell andel av det gamla grundbidraget som hyresbidraget bröts ut från.

Vid intervjuer framgår det även att *Regelverk för kultur- och turismnämndens bidrag* håller på att revideras och beräknas vara klart under 2019 och kommer troligen börja tillämpas till verksamhetsåret 2020.

Service- och tekniknämnden

Service- och tekniknämnden har upprättat nya bidragsregler som började gälla från 1 januari 2018 med övergångsbestämmelser under 2017 mellan det gamla och det nya bidragssystemet.

Nämnden hade ett hyresbidrag till och med att deras nya bidragsregler började gälla 2018. Hyresbidraget betalades ut till föreningar som för sin verksamhet disponerade andra än kommunens lokaler och anläggningar. De betalades ut med högst 35 kronor per godkänd sammankomst. I det nya bidragssystemet ingår hyresbidraget i föreningarnas grundbidrag vilka bland annat ska bidra till föreningarnas hyreskostnader.

2.1.3. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Granskade nämnder med undantag för kommunstyrelsens (se avsnitt 2.3) har upprättat riktlinjer för bidragsgivning till föreningar. Dock skiljer det sig mellan nämndernas riktlinjer om ett specifikt hyresbidrag finns eller om detta är inkluderat i ett grundbidrag. Det finns inte några dokumenterade rutiner avseende hantering av inkomna ansökningar om bidrag inom någon av de granskade nämnderna.

För hantering av föreningsbidrag används två system. Bidragsberättigade föreningar registreras i systemet "Interbook go". Inkomna ansökningar om föreningsbidrag samt beslut om bidragsgivning registreras i ärendehanteringssystemet LEX. Vi ser positivt på att det pågår ett arbete med att föra in handläggningen av föreningsbidrag i systemet Interbook go.

Det är enbart kulturnämnden som infört föreningsbidrag som ett internkontrollområde i sin internkontrollplan. Kommunstyrelsen tar upp attest av utbetalningar vilket även berör utbetalning av oförutsedda bidrag. Övriga granskade nämnder tar inte upp föreningsbidrag i sina internkontrollplaner.

Vi noterar att kulturnämnden upprättade ett specifikt hyresbidrag som bröts ut från ett grundbidrag till föreningar omkring år 2014. Service- och tekniknämnden har under 2018 istället inkluderat sitt tidigare hyresbidrag i ett grundbidrag.

2.2. Koordineras bidrag

Kontrollmål 2: Koordineras utbetalningar av hyresbidrag inom kommunen så att föreningar inte kan söka från flera nämnder?

Kommunens föreningskonsulent (framöver föreningservice) tar emot alla bidragsansökningar med undantag för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag. Det samma gäller registrering av nya föreningar. Föreningskonsulenten sköter även

fördelning av föreningar till de olika nämnderna. Detta medför enligt intervju att det inte är möjligt för en förening att vara registrerad under två nämnder, vilket i sin tur medför att bidrag inte kan ansökas hos olika nämnder. Då de flesta nämnder i huvudsak erbjuder ett grundbidrag som utbetalas en gång per år uppges det vid intervju att antalet utbetalningar minskar och det blir tydligt vilka bidrag varje förening får.

Kommunstyrelsens oförutsedda bidrag genererar enligt intervju vissa utmaningar gällande koordination av bidrag. Ansökan om oförutsedda bidrag går ofta direkt till kommunstyrelsen (via kansliet) och inte via föreningskonsulent (STN) eller de övriga nämnderna. Vid intervju framgår det att avstämning mellan kommunstyrelsens ordförande och föreningskonsulent skett vid något enstaka tillfälle men att det inte funnits någon regelbunden avstämning mellan kommunstyrelsen och föreningskonsulenten. Vidare framgår det även vid intervju att föreningarnas årsredovisningar årligen granskas och då framgår det vilka bidrag föreningen har fått.

2.2.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Ansökta hyresbidrag hos kommunens nämnder koordineras i de flesta fall av föreningskonsulent. Därmed bedöms risk för utbetalning av hyresbidrag från flera nämnder som låg. Den risk som framkommer är att rutinen för ansökan om oförutsedda bidrag från kommunstyrelsen skiljer sig från övriga nämnder samt att strukturerad avstämning inte skett mellan kommunstyrelsen och föreningskonsulent.

2.3. Rutiner för oförutsedda bidrag

Kontrollmål 3: *Vilka rutiner och kontroller finns för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag? Omfattar dessa även hyresbidrag?*

Enligt kommunstyrelsens delegationsordning kan kommunstyrelsens ordförande fatta beslut om oförutsedda bidrag upp till 50 000 kr. Om beloppet överstiger 50 000 kr ska beslutet fattas av kommunstyrelsen. Om ansökan beviljas skrivs det en utanordning som översänds till ekonomiavdelningen som genomför utbetalningen.

Enligt intervjuer innebär kommunstyrelsens oförutsedda bidrag att föreningar kan ansöka om bidrag för kostnader som inte ingår i de ordinarie bidragstyper knutna till övriga nämnder. Ansökan ställs till kommunstyrelsen och bereds på samma sätt som övriga ärenden av handläggare på kommunkansliet inför nästa sammanträde. Ett exempel på oförutsedda bidrag är uppstartsbidrag till ny förening, i detta kan bidrag för hyreskostnader ingå.

Enligt intervjuer finns det inga dokumenterade riktlinjer, rutiner eller blanketter gällande kommunstyrelsens oförutsedda bidrag. Vid intervju framgår det att föreningar som ansöker om oförutsedda bidrag rekommenderas att inkomma med en skriftlig ansökan där det framgår hur mycket pengar föreningen ansöker om samt motivering till varför de bör få bidraget.

Enligt kommunstyrelsens internkontrollplan (se avsnitt 2.1.1) framgår att kontroll av attester som internkontrollområde. Inga övriga kontroller av kommunstyrelsens oförutsedda bidrag har för granskningen noterats.

2.3.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt.

Kommunstyrelsens delegationsordning fastslår att kommunstyrelsens ordförande kan fatta beslut om oförutsedda bidrag upp till 50 000 kr. I övrigt finns det inga dokumenterade rutiner för hantering av kommunstyrelsens oförutsedda bidrag. Vid intervjuer framgår en ungefärlig rutin för hantering av oförutsedda bidrag.

Kommunstyrelsen har i sin internkontrollplan med kontroll av attester som internkontrollområde. Inga övriga kontroller av kommunstyrelsens oförutsedda bidrag har noterats.

2.4. Uppfyller ansökningarna reglementets krav?

Kontrollmål 4: Följs rutinerna av förvaltningen

Kontrollmål 5: Uppfyller ansökningarna reglementets krav?

Vi har för granskningen genomfört stickprov på 14 slumpmässigt utvalda stickprov från samtliga granskade nämnder. Kontroll av att rätt bilagor bifogas ansökan samt att föreningen var registrerad i kommunens föreningsregister.

Den genomförda stickprovskontrollen av beviljade ansökningar av bidrag gav indikatorer på avvikelser utifrån riktlinjerna. I de fall där avvikelser kunde konstateras saknades efterfrågade bilagor.

- Verksamhetsplan saknas i fyra av 14 stickprov.
- Revisionsberättelse saknas i tre av 14 stickprov.
- Årsmötesprotokoll saknas i två av 14 stickprov.

Vi noterar att kommunens blankett för ansökan saknas i fyra av 14 stickprov.

Vi noterar även att ansökan och samtliga efterfrågade bilagor saknas för två av vård- och omsorgsnämndens stickprov. Istället har vi tagit del av nämndbeslut om utbetalning av bidrag. Av beslutet framgår inga uppgifter om ansökan utöver utbetalt belopp.

Två av föreningarna var inte registrerade i kommunens föreningsregister. Dessa avsåg bidrag för kommunstyrelsens oförutsedda bidrag, vilka inte behöver vara registrerade föreningar.

2.4.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet avseende om rutinerna följs av förvaltningen är delvis uppfyllt. Stickproven visar att nämndernas rutiner för bidrag till övervägande del följs men att det sker avvikelser.

Vi bedömer att kontrollmålet avseende om ansökningarna uppfyller reglementets krav inte är uppfyllt. Stickproven avseende de 14 hyresbidragsansökningarna visar

på att det skett misstag i handläggningen och att ansökningarna därför inte uppfyller reglementets krav.

2.5. Korrekta uppgifter

Kontrollmål 6: *Hur säkerställs att ansökningarnas uppgifter är korrekta?*

Det finns inga dokumenterade rutiner för hur nämnderna ska säkerställa att ansökningarnas uppgifter är korrekta. Vid intervjuer framgår det att samtliga nämnder genomför dialoger en gång per år med de föreningar som tilldelats respektive nämnd. Vid vissa intervjuer framgår det att det i samband med dialogerna ställs frågor om föregående års verksamhet. Vi konstaterar dock att det vid andra intervjuer även framgår uppgifter om att ansökta bidrag inte alltid är en del av dessa dialoger.

Inom föreningsservice administreras även kommunens uthyrning av lokaler. Enligt intervju använder en stor andel av kommunens föreningar sig av kommunens lokaler för sammanträden, aktiviteter m.m. Detta ger ett underlag för hur flera föreningars verksamheter fungerar då det är möjligt att jämföra föreningarnas bokningar av lokaler med dess ansökan om bidrag.

2.5.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Det genomförs vissa kontroller av ansökningarnas uppgifter utifrån dialoger med föreningarna. Dialogerna dokumenteras inte. Vidare kan vissa uppgifter verifieras via föreningsservice uthyrning av lokaler.

2.6. Kontroll av utbetalning

Kontrollmål 7: *Finns kontroller som säkerställer att utbetalningarna sker till rätt förening och enligt nämndens beslut?*

Kontouppgifter anmäls enligt intervju av föreningar i samband med att de registreras som bidragsberättigad förening. Föreningen ansvarar själv för att anmäla ändringar av uppgifterna.

Vid intervju framgår det att kommunen inte har några rutiner för att säkerställa att utbetalning sker till rätt förening. Om det skulle uppmärksammas att ett bidrag gick till fel konto så skulle enligt intervju den förening som ansökt om bidrag höra av sig till kommunen för att efterfråga vart bidraget tagit vägen. Om en utbetalning istället skulle ske till ett felaktigt eller inte längre giltigt konto så skulle betalningen "studsa". Vid sådana fall tas kontakt med föreningen för att se till att få in korrekta kontouppgifter.

För att säkerställa att utbetalning sker enligt nämndens beslut ska alla utbetalningar vara attesterade med en tvåstegs-attest vilket innebär att utbetalningen är attesterad av två personer.

2.6.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt.

Det genomförs inga kontroller för att säkerställa att utbetalningar sker till rätt förening, det förutsätts att de inbetalningsuppgifter som lämnats in är korrekta.

2.7. Återrapportering

Kontrollmål 8: *Vilken återrapportering av bidrag får nämnden? Hur sker återrapporteringen i föreningarnas verksamhetsberättelser?*

Rapportering till service- och tekniknämnden sker via anmälda delegationsbeslut. Ingen övrig strukturerad återrapportering sker. Däremot har nämnden haft nära kontakt med förvaltningen under 2017-2018 i samband med att nämnden bytt till nytt system för föreningsbidrag.

Rapportering till kulturnämnden sker i form av en lista med beviljade och avslagna bidrag och avdelningschefen på nämndens sammanträde. Alla beslut om bidrag sedan föregående sammanträde rapporteras till nämnden vid nästkommande sammanträde.

Det fattas inga beslut på delegation inom vård- och omsorgsnämnden eller socialnämnden då ansökan av bidrag enbart hanteras av tjänstemännen men besluten fattas av nämnden vilket enligt intervjuer medför att ingen rapportering till nämnden behövs.

I kommunens årsredovisning 2017, bilaga 4 – volymutveckling service- och tekniknämnden rapporterades det att 312 föreningar ansökt om föreningsbidrag under året (293 år 2016) samt att det finns 65 avtal med föreningar. Enligt intervjuer sker ingen sammanställning av totalt antal beviljade föreningsbidrag i årsredovisningen.

2.7.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Återrapportering av beslut på delegation sker till de nämnder där det är aktuellt och inga önskemål om förändrad struktur på rapporteringen har framkommit från nämnderna. Det sker viss återrapportering kopplat till föreningsbidrag i bilaga till kommunens årsredovisning, denna är dock mycket kortfattad och avser inte antal beviljade ansökningar.

2.8. Uppföljning

Kontrollmål 9: *I vilken utsträckning sker uppföljning och utvärdering av bidragen? Görs fördjupade, stickprovsvisa, uppföljningar?*

Service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden genomför årligen dialoger¹ med de föreningar som tillhör dess ansvarsområde. Dock framgår viss osäkerhet kring i vilken utsträckning bidragsansökningar för föregående år och nästkommande år ingår i dialogen. Dialogerna dokumenteras dock inte.

¹ Service och tekniknämnden införde dialoger inför att de nya bidragsreglerna skulle börja gälla vid årsskiftet 2017-2018.

Enligt intervjuer genomförs inga strukturerade uppföljningar eller utvärderingar av utbetalning eller hantering av bidragsgivning.

Enligt internkontrollplan för kulturnämnden ska stickprovskontroller genomföras i ansökningar om bidrag. Dessa har enligt intervju genomförts av bibliotekschefen som, om några oklarheter dykt upp, tagit kontakt med föreningen för att verifiera uppgifterna. Vi har för granskningen tagit del av nämndens uppföljningsrapport av internkontrollplan 2017, vilken avser internkontrollplan år 2016. Enligt rapporten visar stickproven på att handläggningen följer fastställt reglemente.

Vid intervju framgår det även att man inom service- och tekniknämnden, innan de nya riktlinjerna trädde i kraft, genomförde slumpmässiga stickprovskontroller. Vid stickproven har närvarokort efterfrågats och gått igenom några veckor efter att ansökan kommit in. Utfallet av stickproven har inte dokumenterats men det har gått att se utfallet i beslut om utbetalt bidrag.

2.8.1. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt

Årligen genomförs dialoger inom service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden, dock är det oklart med vilken regelbundenhet som uppföljning sker av bidragen från föregående år. Vi konstaterar även att ingen dokumentation av dialogerna upprättas. Inom kulturnämnden genomförs stickprov av föreningsbidrag vilket följs upp rapport av internkontrollplan. Vi har för granskningen inte tagit del av någon utvärdering av utfallet från kulturnämndens stickprov.

Det genomförs ingen strukturerad uppföljning eller utvärdering av hantering eller beslut om bidrag inom granskade nämnder.

3. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att kommunstyrelsen, kulturnämnden, service- och tekniknämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden inte helt säkerställer in tillräcklig intern kontroll gällande hantering av hyresbidrag till föreningar. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som gjorts inom respektive kontrollmål.

3.1. *Rekommendationer*

Utifrån gjorda bedömningar rekommenderar vi:

- Att nämnderna inkluderar bidragsgivning som internkontrollområden i sina internkontrollplaner.
- Att kulturnämnden förtydligar i sin delegationsordning avseende vad delegationen avser.
- . Att hanteringen av bidragsansökningarna ses över och dokumenteras.
- Att hantering av oförutsedda bidrag ses över jämfört med övriga nämnders hantering av föreningsbidrag.
- Att en rutin för kontroll av ansökningarnas uppgifter upprättas.
- Att kontroller för att säkerställa att utbetalning sker till rätt förening införs.
- Att en kommunövergripande rutin för återrapportering av bidrag till ansvarig nämnd upprättas.
- Att rutiner för uppföljning och utvärdering av bidragsgivning ses över samt att uppföljning och utvärdering dokumenteras.

2019-01-16

Uppdragsledare

Projektledare

Bilaga 1 - Styrande dokument

Vi har för granskningen tagit del av följande styrande dokument/riktlinjer och rutiner avseende bidragsgivning:

- *Anvisningsdokument för föreningsstöd - övergripande anvisningsdokument (reviderad av kommunfullmäktige 2018-03-19, giltig 2016-05-16 tom 2019-12-31).*
- *Bestämmelser för kommunala bidrag till föreningar inom service- och tekniknämndens (STN) ansvarsområde (antagen av STN 2018-05-25)*
- *Övergångsregler, bestämmelser för kommunala bidrag till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet... (STN)*
- *Bestämmelser för kommunala bidrag till föreningar inom vård- och omsorgsnämndens (VON) ansvarsområde (reviderad av VON 2017-12-07).*
- *Regelverk för kultur- och turismnämndens (KTN) bidrag (daterad 2015)*
- *Riktlinjer för socialnämndens (SOCN) föreningsstöd (daterad 2015-04-23)*

Föreningsbidrag inom Katrineholms kommun beslutas och administreras av olika nämnder beroende på föreningens verksamhetsområde. Föreningsbidrag utbetalas inom följande nämnder:

Kulturnämnden

- Särskilt kulturstöd
- Grundbidrag
- Arrangemangsgaranti
- Projektbidrag
- Snabba stålar

Socialnämnden

- Bidrag till olika hjälporganisationer

Vård- och omsorgsnämnden

- Bidrag till föreningar för personer med funktionsnedsättning
- Bidrag till pensionärsföreningar

Service- och tekniknämnden

- Bidrag för ungdomsverksamhet
- Bidrag till samlingslokaler

Service- och tekniknämnden handlägger även ansökningarna för kulturnämnden samt administrerar ansökningar till vård- och omsorgsnämnden samt socialnämndens föreningar.

Utöver ovan nämnda bidrag har även kommunstyrelsen ansvar för "oförutsedda föreningsbidrag".